



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

27. Pantoiae contra septem P. opus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

Solitus seuerè præuertere, Mandarinum spreuit, nec vllò responso dignatus est, Patres enim Pechini in aulae oculis experimentum sui tam perspicuum dabant, vt ex eo intelligeretur, de illorum sociis quid esset sciendum. Deus verò scelestum breui de medio sustulit, & verè an falso rumor increbruit, sublime correptum à dæmone, solo inde alissimè planèque contractum, quod pronum creditu ostenta fecerant quibus vexatos mihiis Patres, & Christi quam docebant legem vlciscebatur Deus, multòsque hoc fræno ab eorum insectatione inhibebat. Inter quos, Primates Eunuchorum pro malignitate improbæ nationis, fuerant nobis semper metuendi, vt qui essent cultus Deorum sacrilegi firmamenta, & ædificandis eorum cœnobiis & templis nomen studebant æternare quod in posteris suis non poterant: egit tamen illos aliquando spectandarum cupido machinarum, quibus fabricandis instabat Sabatinus, salutari ab eo demisse pro genio ambitus quo tumeat, circutari primum, & obsequiis leniri, post sensim nihil minus sentientes in colloquia deflecti de anima, eiusque sempiternis tum pœnis tum præmiis; ad extremum capi, & pellici, non iam curiosa organorum quæ machinabatur nouitate, sed desiderio discenda, referendique codices catechismi, quos etsi fructus non essent alium daturi, magnum fuit in palatium subire. Hinc vnus speciem præferens, Eunuchorum imperio dignam, superbo, & splendido trecentorum è suis comitatu ad eum venit; Sabatinus pro gradu & maiestate illa salutatum, in templum vt erat solitus, induxit Saldatoris in quo erat Riccij sepulchrum) ad honorem sacris imaginibus exhibendum; illic in sacello Reginae Despræ augustam effigiem conspicatus Eunuchus percussus est subito reuerentiæ magnæ sensu, visæque illi est grandius aliquid humano præferre, vtque illam audiat cœli Dominam esse, corporatque Dei matrem, quæ illum & Virgo sacris visceribus concepisset, & peperisset Virgo, officiosos in eam summisionum ritibus integravit, hæsitque homini tam vtuæ eius venerabilitas & maiestas, vt in palatium regressus Sabatino deferret per nuntium, quicquid apud Regem in sua foret potestate. Præter eius animæ salutem & Christianismi patrocinium nihil ab eo admittit Sabatinus. Eundem apud Mandarinos sortita est fructum lucubrati Pantoix, cui *Cèche*, hoc est *septem victorias*, indicem præfixit quod de septem capitalibus vitiis ageret expugnandis ex quo literatis a quibus auidè terebatur perspicuum constitit virtutis Sinenisium quæ præter speciem nihil habet, & Christianorum quæ tota interiori discrimen; Sinenis item sophistices quæ sterili tinxit virtutum contemplatione; & Philosophiæ solidæ, quæ omnem applicat formandis perficiendis moribus operum: quare vtriusque doctrinæ partibus describendis Sinenisium vita graphicè pingebatur probitatis facio sibi vnicè placens; & Christianorum ex interioribus dictatis, insitæ rationis-effingens, ac poliens exterioris sanctitatem: quod erat Sinis aded probatum & euidens, præsertim diuitibus vt argentum, prouentus,

26
Eunuchis-
sim ad fidem
affic.

27.
Pantoix
contra sep-
tem P. opus.

27.
Mutat. dex-
teræ Excelli-
per bapt.

proventus, remque omnem domesticam, Christianis securi famulibus crederent, quibus ante baptismum ne nummum quidem, fugæ aut furti metu fuerant creditum. Ex iis verò dum quærentem domini, venditam heri furaces, perfidi, helluones tam repente nunc sobrii, fideles, alieni custodes? respondebant heri se idololatrias, hodie Christianos, aliis vixisse legibus, nunc aliis vivere; recitabantque sub hæc præcepta Decalogi, & pœnas violatoribus à D.ºo positas omnium, etiam cordium inspectore, quibus si minus eumcebant ut compuncterentur honestatem cuius magis admiratione, quam desiderio affliciebantur; amabant saltem illam eiusque sectatores, & Magistros; cuius dilatandæ benevolentiam, & auctoritatem libenter impendebant. Quæ causa Patres exstimulabat vehementer ut assiduis misericordiæ operibus assuefacerent Neophytos suos cum præter alia, nulla esset tam potens ad conversionem Ethnicorum ab idolis, etiam Doctorum prohibitio, ut cum ope suorum destituti, experiebantur Christianorum beneficentiam nunquam sibi deesse, ex quo fortius quàm rationibus quibusvis argumentabantur sanctimoniam Christianam suppetebant & quotidiana eiusdem virtutis in Literatis, Oscianis, & Taois documenta qui suæ conscij immortalitatis, ut æternum beatam obtinerent, infinitos trium illarum riuos sectarum exhaurerant, nec usquam alibi quicquam repererant, in quo illorum vel acquiesceret ingenium, vel animi conscientia, nisi in Catechismo Matthæi Ricci, hoc lucidense perlecto multi, dierum interdum quindecim labore ad Patres veniebant à quibus edoceri plenius, & fidelium adscripti numero, credendi firmitate, & integritate virtutis cedebant nemini, potissimum verò, inflammato ardore vocandi, quamplurimos in partem eius domini, quod tantoperè sudarant. Multos eiusmodi censebat Catanens in noua sua Hancei Ecclesia, non pluriùm hæctenus quàm quingentorum numero diffusa, iam tamen aliarum, parente, & alumna, quattuor, quatuor sex dierum spatio diffitas operarij nostri statuebant. Catanens articulatibus maximè genuum, & acerbissimis innexos doloribus nihilo segnius operarij optimi superabat vices. Hanceo quatuor annis Suncianum, & Sciamhaiam excurrebat, illam Ioannis, hanc Pauli Doctorum patriam, ubi consanguineos illorum quotquot catanus fuerant Ethnici, baptismo lustravit, aliosque quinquaginta, anno proxime sequenti totidem, præter illos quos ad Christi fidem bene illic affectos reliquit. Eius socius Felicianus de Sylua, cum F. Francisco Lagea Sinensi, Chiuseum urbem excoluit, ubi dies intra septemdecim, Ethnicos septuaginta sacro baptismo Christo dedit, magno, inter Sinas tam brevi tempore, & raro numero, sed viræ præstantia insigni. Fuitque postrema hæc Feliciani excursio: ex comestione & doloribus viscerum, nulla medicorum sagacitate aut arte restitui potuit, et si ad hoc Nanchinum remissus Christianos haberet in omne subsidium prodigos, dicerentque si posset sanguinis balneo tra-